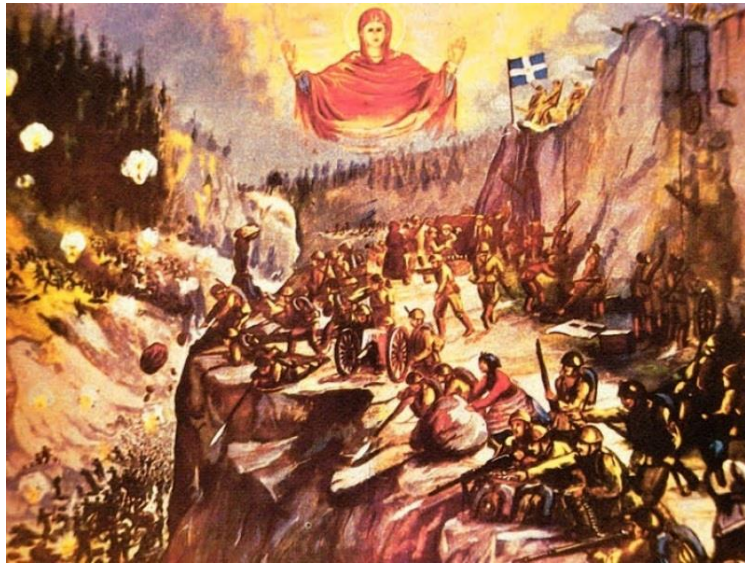

Άγνωστες μαρτυρίες για τις εμφανίσεις της Παναγίας στα βουνά της Πίνδου στον πόλεμο του 1940.

Ευάγγελος Μαυρογόνατος

Εμφανίσεις και θαύματα της Παναγίας σημειώθηκαν σε πολλές περιοχές του ελλαδικού χώρου κατά τη διάρκεια του πολέμου, αλλά στην πρώτη γραμμή του πολέμου, στα ελληνοαλβανικά σύνορα και την Πίνδο, η Παναγία ήταν η προστάτιδα και οδηγός των στρατιωτών.

Οι στρατιώτες την έβλεπαν με τα μάτια της πίστης τους να τους εμπνυχώνει και να τους «σκεπάζει», καθώς πολεμούσαν στα χιονισμένα βουνά της Πίνδου και της Αλβανίας.

Ενδεικτική είναι η μαρτυρία της Β. Μπούρη σύμφωνα με την οποία ο θείος της, Σπυρίδων Χουλιάρας, που πολέμησε στα ελληνοαλβανικά σύνορα, μέχρι το τέλος της ζωής του συνήθιζε να αφηγείται το εξής θαύμα της Παναγίας: ενώ οι στρατιώτες πολεμούσαν κάτω από πραγματικά αντίξοες συνθήκες, εμφανίστηκε μπροστά τους η Παναγία που ως προστάτιδα τους «σκέπασε» με το πέπλο

της και σαν οδηγός τους οδήγησε μπροστά στον εχθρό, έτοιμους να τον αντιμετώπισουν.

Το θαύμα αυτό επιβεβαιώνεται και από άλλους στρατιώτες που πολέμησαν στα βουνά της Πίνδου. Κατά μήκος όλου του μετώπου έβλεπαν το ίδιο όραμα: τις νύχτες μια γυναικεία μορφή βάδιζε ψηλόλιγνη, με την καλύπτρα της ριγμένη από το κεφάλι στους ώμους. Ήταν η Παναγία, η υπέρμαχος στρατηγός των Ελλήνων.

Ο Τάσος Ρηγόπουλος, πολεμιστής του 1940 γράφει από το μέτωπο: «Σου γράφω από μία αετοφωλιά, τετρακόσια μέτρα ψηλότερη από την

κορυφή της Πάρνηθας. Η φύση τριγύρω είναι πάλλευκη. Σκοπός μου [...]είναι να σου μεταδώσω αυτό που έζησα, αυτό που είδα με τα μάτια μου και που φοβάμαι μήπως, ακούγοντάς το από άλλους, δεν το πιστέψεις. Λίγες στιγμές πριν ορμήσουμε για τα οχυρά της Μόροβας, είδαμε σε απόσταση περίπου δεκατριών μέτρων μια ψηλή μαυροφόρα να στέκει ακίνητη. Ο σκοπός φώναξε: «τις ει;». Μιλιά δεν ακούστηκε. Φώναξε ξανά θυμωμένος. Τότε, σαν να μας πέρασε όλους ηλεκτρικό ρεύμα, ψιθυρίσαμε: «η Παναγία!». Εκείνη όρμησε εμπρός σα να είχε φτερά αετού. Εμείς από πίσω της. Συνεχώς αισθανόμασταν να μας μεταγγίζει αντρειοσύνη.

Ολόκληρη εβδομάδα παλέψαμε σκληρά για να καταλάβουμε τα οχυρά Ιβάν-Μόροβας. [...] Εκείνη ορμούσε πάντα μπροστά. Και όταν πια νικητές ροβολούσαμε προς την ανυπεράσπιστη Κορυτσά, τότε η Υπερμάχος έγινε ατμός, νέφος απαλό και απλά χάθηκε».

Ένα θαύμα έζησαν και οι στρατιώτες του 51ου τάγματος στην κορυφογραμμή Ροντένη.

Από τις 22 Ιανουαρίου και κάθε βράδυ στις εννέα και είκοσι ακριβώς, το βαρύ πυροβολικό των αντιπάλων άρχιζε βολή εναντίον του τάγματος. Ο εκνευρισμός και οι απώλειες ήταν πολλές.

Οι τολμηροί ανιχνευτές δεν μπορούσαν να εντοπίσουν τα εχθρικά πυροβόλα, προφανώς γιατί κάθε βράδυ οι αντίπαλοι τα μετακινούσαν.

Η κατάσταση ήταν πιεστική. Ένα βράδυ του Φεβρουαρίου ακουστήκανε πάλι τα εχθρικά κανόνια.

«Παναγιά μου, βοήθησέ μας, σώσε μας», φώναξε εντελώς αυθόρμητα ο ταγματάρχης Πετράκης. Αμέσως στο βάθος πρόβαλε ένα φωτεινό σύννεφο και σιγά-σιγά δημιουργήθηκε κάτι σαν φωτοστέφανο και εμφανίστηκε η μορφή της Παναγίας, η οποία άρχισε να γέρνει προς τη γη και στάθηκε σε ένα φαράγγι. Όλοι στο τάγμα μόλις είδαν το θαύμα, ρίγησαν. «Θαύμα!», φώναξαν και έκαναν το σταυρό τους. Αμέσως στάλθηκε μήνυμα στην ελληνική πυροβολαρχία, τα ελληνικά κανόνια βρόντηξαν και λίγο μετά τα αντίπαλα σίγησαν. Οι οβίδες των Ελλήνων είχαν πετύχει τον απόλυτο στόχο .

«Η πίστη κατά την διάρκεια του πολέμου, το σίγουρο είναι ότι βοηθάει τον δοκιμαζόμενο στρατιώτη. Και η εικόνα της προστάτιδας του φέρνει ελπίδα και αισιοδοξία. ... οι Αρτινοί στο μέτωπο μπροστά στην εικόνα της Παναγίας δεν φοβόνταν ούτε όλμους, ούτε τις εχθρικές σφαίρες...» .

Ο ζωγράφος Γιάννης Τσαρούχης ζωγράφισε πάνω στο καπάκι ενός κιβωτίου ρέγγας τη Παναγία της

Νίκης, η οποία απέκτησε τη φήμη ότι είναι θαυματουργή.^[1]

«Σε έξαλλη θρησκευτική έκσταση απαιτούσαν (ενν. οι έλληνες στρατιώτες από την Άρτα) η θαυματουργή εικόνα να μείνει ένα βράδυ τουλάχιστον στην κατασκήνωση τους. Άκουγες φωνές από παντού. Όλοι οι στρατιώτες φωνάζανε: «Η Παρθένα, η Παρθένα. Να την αφήσετε μια βραδιά».

«Εκείνη την ώρα βάρεσε συναγερμός [...] πέσαμε μπρούμυτα σύμφωνα με τις διαταγές που είχαμε. Κανένας Αρτινός δεν έκανε το ίδιο. «Βρε συνάδελφε», μου είπε ένας, «βαστάς την Παρθένα και φοβάσαι»;» .

Χαρακτηριστικό είναι, επίσης, το γεγονός ότι οι ταυτότητες των στρατιωτών έφεραν, δίπλα ακριβώς από τα στοιχεία τους, μια εικόνα της Παναγίας. Και λίγο πριν από την επίθεση έκαναν το σταυρό τους, αναφωνούσαν τρεις φορές «Παναγία μου!» και ύστερα ξεκινούσαν.

---

[1] Σύμφωνα με μαρτυρία του ίδιου του Γ. Τσαρούχη, ο οποίος πολέμησε στο ελληνο-αλβανικό μέτωπο του '40, τις τελευταίες μέρες του πολέμου της Αλβανίας, ακούστηκε ένα περίεργο νέο, η Παναγία παρουσιάστηκε σ' έναν ανθυπασπιστή και αυτός την νόμισε για Αλβανίδα κατάσκοπο, και πήγε να την πυροβολήσει.

Αυτή σήκωσε την παλάμη της να τον σταματήσει και τού είπε: "Μη χτυπάς. Ένα έχω να σου πω: τη Λαμπρή θα είσαστε στα σπίτια σας".

Αμέσως δόθηκε διαταγή να χτιστεί εκκλησία στο μέρος που παρουσιάστηκε η Παναγία, ή μάλλον να επισκευαστεί ένας γκρεμισμένος μύλος. Ο διοικητής της μονάδας είπε σε έναν ανθυπολοχαγό να βγάλει τη συγκεκριμένη φωτογραφία.

Η εικόνα που κρατά στα χέρια του ο Γ. Τσαρούχης απεικονίζει την Παναγία με το Χριστό και στο κάτω μέρος τα θαύματά της. Αριστερά τον ανθυπασπιστή που πάει να πυροβολήσει την Παναγία και τους στρατιώτες που πάνε να χτίσουν το μύλο για να τον κάνουν εκκλησία. Την ζωγράφησε μετά από διαταγή του διοικητή για να κοσμήσει το τέμπλο της εκκλησίας.

Μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου πολέμου, αναγνωρίστηκε η σπουδαιότητα των θαυματουργών επεμβάσεων της Παναγίας.

Για το λόγο αυτό η γιορτή της Αγίας Σκέπης, που είχε καθιερωθεί από το 626, όταν με τη θαυματουργή της επέμβαση έσωσε την Κωνσταντινούπολη από τους Αβάρους, να γιορτάζεται προς τιμήν της Παναγίας την 1η Οκτωβρίου, μεταφέρθηκε από το 1952 στις 28 Οκτωβρίου για να ενθυμούνται

όλοι τη θαυματουργή βοήθειά της στη δυσκολότερη, ίσως, περίοδο του ελληνικού έθνους.

ΠΗΓΗ: "Η τιμή της Θεοτόκου στην Ήπειρο"